

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 10P/40/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214211840
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Erika Szalaiová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2015:2214211840.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda pred sudkyňou Mgr. Erikou Szalaiovou vo veci starostlivosti o malol. dieťa: G. G., I.. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, detí rodičov: matka - F. G., I.. XX.XX.XXXX, Z. X. XX, Š. a otec - G. G., I.. XX.XX.XXXX, Z. X. XX, Š. o zvýšenie výživného takto

rozhodol:

Výživné stanovené rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda pod č. 13P/40/2013 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu Trnava č. 24CoP 129/2013 zo dňa 19.02.2014 zmeňuje tak, že výživné na malol. G.F., I.. XX.XX.XXXX zo sumy 160,-€ zvyšuje na sumu 207,-€ mesačne od 05.06.2014, ktoré výživné je splatné vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca predom matke.

Dlh na zročnom výživnom za obdobie od 05.06.2014 do 31.01.2015 je suma vo výške 368,10 €.

Otec je povinný zaplatiť matke dlh na zročnom výživnom v mesačných splátkach po 11,-€ mesačne spolu s bežným výživným tak, že omeškanie splnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Matka maloletého dieťaťa návrhom zo dňa 05.06.2014 sa domáhala na tunajšom súde o zvýšenie výživného na malol. G.a ako aj na zmenu stretávania s otcom malol. dieťaťa, pričom v priebehu konania navrhla zákaz styku otca s malol. dieťaťom. Súd časť návrhu matky čo sa týka zákazu styku otca s malol. dieťaťom na ústnom pojednávaní dňa 22.01.2015 vylúčil na samostatné konanie.

Otec maloletého dieťaťa čo sa týka návrhu matky na zvýšenie výživného uviedol, že súhlasí so sumou 207,-€ mesačne, avšak v žiadnom prípade nesúhlasí s takouto sumou čo navrhla sama matka malol. dieťaťa.

Kolízna opatrovníčka navrhla súdu zvýšiť výživné na malol. syna tak ako to uviedol otec dieťaťa na ústnom pojednávaní, poukazujúc na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave.

Súd vo veci vykonal dokazovanie vypočutím otca, kolíznej opatrovníčky, oboznámil sa s pripojenými listinnými dôkazmi a to najmä obsahom spisu tunajšieho súdu 10Em 1/2014, 13P 40/2013, rodným listom malol. dieťaťa ako na č.l. 7, uznesením o ustanovení opatrovníka pre malol. dieťa ako na č.l. 42, písomným podaním matky ako na č.l. 46, 54, čestným prehlásením ako na č.l. 49, vyjadrením Úrad práce, soc. vecí a rodiny v DS ako na č.l. 52, lekárskou správou ako na č.l. 59, mailovými podaniami matky bez elektronického podpisu ako na č.l. 67- 70, 74, 76, 78-82, 90-95, 98-99, 101-104, 107-112, 134-142, 145-152, lustráciou v sociálnej poisťovni ako na č.l. 86, správou Úradu práce, soc. vecí a rodiny v DS ako na č.l. 114 - 116, 119, správou sociálnej poisťovne ako na č.l. 118, písomným podaním otca malol. dieťaťa ako na č.l. 123, zárobkovým výkazom otca ako na č.l. 132, 133 a ustálil nasledovný skutkový stav veci:

Matka malol. dieťaťa v návrhu uviedla, že ich manželstvo s otcom malol. dieťaťa bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu dňa 20.09.2013 na základe tohto rozsudku súd malol. G. zveril do jej osobnej starostlivosti a zaviazal otca malol. dieťaťa na platenie výživného vo výške 230,-€ mesačne, ďalej určil styk otca s malol. dieťaťom. Proti tomuto rozsudku čo do určenie výživného podal otec malol. dieťaťa odvolanie na základe falošných a nekompletných údajov a odvolací súd mu znížil výživné zo sumy 230,-€ na sumu 160,-€ mesačne. Uviedla, že nakoľko je materskej dovolenke od 3 do 6 rokov s dieťaťom, doučuje doma a cez rok učila na dohodu. Teraz je bez príjmu a jej výdavky na domácnosť, na dieťa a na stravu a ostatné výdavky sú veľmi vysoké. Otec dieťaťa prestal platiť hypotéku, neplatí žiadne šeky s užívaním bytu, ktoré uviedol na prvom pojednávaní a v jeho odvolaní. Všetko prichádza na jeho meno, je nahlásený v byte, z ktorého sa odsťahoval. Nedodržia tvrdenia čo vo svojich odvolaniach tvrdil, neplatí náklady spojené s užívaním bytu, elektrinu platí ona, nakoľko sa jej vyhrážal a aj dal odpojiť elektriku, ich spoločný spotrebný úver predčasne splatil, nevie ani jej nedal vedieť ako. Hypotéku neplatí a preto jej banky volajú, pritom otec je zamestnaný a má príjem. Čo sa týka hypotéku, je to mínus cca 990,-€, neplatí ho, nezaplatil tri mesiace a úroky sú vysoké. Ohrozuje bývanie pre malol. dieťa, pre jeho zdravý psychický a fyzický vývin pričom ohrozuje ich spoločný majetok. Čo sa týka mesačných výdavkov na dieťa a stravu ako aj na užívanie bytu uviedla, že má výdavky na elektrinu 23,-€, ďalej platí životné poistenie pre malol. dieťa v Allianz v sume 22,88 €, sporenie pre dieťa 13,-€, na telefón 23,-€, na hypotéku 320,-€, náklady s užívaním bytu 119,-€, internet a televízia 20,-€, na plyn 4,-€, na hypotéku 320,-€. Na stravu pre malol. dieťa 10,-€ denne t. j. 280,-€ len na stravu doma, na ošatenie 15,-€ za dva mesiace, na drogériu 33,-€ mesačne, na lekáreň 13,20 € mesačne, ďalej má zvýšené náklady ako sú hračky, zábava na duševný a psychický rast dieťaťa mesačne vo výške 20,-€. Jej výdavky sú celkovo na dieťa na jeho zdravý psychický a fyzický vývin vo výške 397,-€, pričom jej príjem je výživné vo výške 160,-€, čo jej nekryje ani stavu dieťaťa mesačne. V návrhu uviedla, že pracovala na dohode a mala príjem mesačne 110,-€, okrem toho jej pomáhali rodičia. Žiadala o platenie všetkých výdavkov ohľadne používania bytu alebo splatenie dlžnej sumy v banke, čo sa týka hypotéky. Uviedla, že otec je zamestnaný, preto nech platí aspoň ostatné alebo nech navrhne riešenie s platením užívaním bytu zatiaľ on. Žiadala preto, aby súd zvýšil výživné na sumu minimum 400,-€ mesačne, nakoľko jeho výdavky sa znížili, žije sám. Jeho príjem je 890,-€ mesačne, plus si ešte zarába ako masér. Podaním zo dňa 22.08.2014 podala dodatok k návrhu na zvýšenie výživného, kde uviedla, že byt je na predaj a ich mesačné splátky na hypotéku sa dali zastaviť v banke, keďže odporca odmietol platiť úver, jej mesačné výdavky na dieťa sú v sume 397,-€ mesačne. Podaním zo dňa 06.10.2014 matka taktiež podala dodatok k návrhu (č.l. 54) kde žiadala, nech súd rozhodne právoplatným rozsudkom, že dieťa ostane s matkou, ktorá má právo rozhodovať vo všetkom čo sa malol. dieťaťa G. týka a otec nemá nárok na viditeľnosť dieťaťa, nakoľko nemá dobrý prospech pre zdravý vývoj dieťaťa, výživné na dieťa je od 400 do 500,-€ mesačne k 10. dňu na jej účet, pričom v takýchto prípadoch to bude platiť zatiaľ štát, nakoľko je otec nezodpovedný.

Otec malol. dieťaťa na ústnych pojednávaní ako aj v písomnom vyjadrení uviedol, že čo sa týka návrhu matky na zvýšenie výživného na malol. dieťa je schopný platiť výživné vo výške 207,-€ mesačne, poukazujúc na rozsudok Krajského súdu Trnava ktorý mu určil 20% z výplaty. Uviedol, že čo sa týka úveru to platil vo februári a marci 2014 a od tej doby úver neplatí. Poukázal na tú skutočnosť, že žiadal v októbri 2013 odklad splátok, čím by banka ja súhlasila, avšak matka malol. dieťaťa nie. Uviedol, že viackrát matke povedal, že prestane platiť úver z dôvodu, že v byte už nebýva a jediným riešením je predaj bytu, avšak s tým matka nesúhlasila. Súhlasila až v septembri 2014, avšak to už bolo neskoro. V októbri 2014 matka malol. dieťaťa mu poslala späť j výživné v sume 160,-€ a od tej doby výživné prijíma. Uviedol, že naďalej platí spotrebné úvery, ktoré zobrali počas trvania manželstva na vybavenie a rekonštrukciu bytu spolu vo výške 10.500 €, čo spláca v mesačných splátkach po 106,-€ a 96,-€. Zárobok má okolo 900 €. Poukázal ďalej na tú skutočnosť, že malol. dieťa už nenavštevuje škôlku z dôvodu, že obvinila asi učiteľky so sexuálneho zneužívania malol. dieťaťa. O tom má sms správu, čo môže súdu dodatočne predložiť. Má vedomosti o tom, že rôzne ľudia podávajú na matku trestné oznámenia, z dôvodu, že ich osočovala na ulici a vyhrážala sa im. Matka malol. dieťaťa teraz býva na Q. U. u svojich rodičov spolu s malol. dieťaťom. Čo sa týka spotrebného úveru, ktorý spláca, má to platiť do roku 2017 a druhý do roku 2018., čo sa týka zariadenia bytu, všetko nechal matke malol. dieťaťa a malol. dieťaťu, odišiel z bytu len s taškou, odniesol len osobné veci. Poukázal na tú skutočnosť, že na tunajšom súde podal návrh na výkon rozhodnutia, poukazujúc na právoplatný rozsudok tunajšieho súdu ohľadne styku otca s malol. dieťaťom. V písomnom vyjadrení (č.l. 123) uviedol, že matka malol. dieťaťa sa opiera o svoju kalkuláciu, v ktorej má započítané položky ako napr. telefón 23,-€, pričom v tom smere je toho názoru, že 4,5 ročné dieťa nepotrebuje telefón, plyn 4,-€, pričom v tom smere poukázal na to, že napriek tomu, že spoločnú domácnosť opustil 30.09.2013, tento

náklad spojený s užívaním bytu platí do dnešného dňa stále on, drogéria 33,-€, ktorá výška sa mu zdá neadekvátne vysoká, lekáreň 13,20 €, pričom malol. dieťa bol len raz chorý a preto nevie, z akého dôvodu teda potrebuje malol. 13,20 € mesačne na lieky. Poukázal ďalej na to, že matka malol. dieťaťa spomínala, že jej jediný príjem je výživné vo výške 160,-€ mesačne, čo jej poukazuje na účet. Matka malol. dieťaťa však dňa 16.10.2014 poslala späť výživné na jeho účet, pričom k vráteniu výživného mu písala sms správu dňa 15.10.2014: „ Ty mi už peniaze neposielaš, nebol si otcom nikdy, ním nebudeš, narobil si nám problémy, posielam ti späť tvojich pojebaných žobrácckych peňazí ti teploš“. Otec ďalej uviedol, že z uvedeného správania sa navrhovateľky jasne vyplýva neopodstatnenie jej návrhu, keď na jednej strane žiada súdu na zvýšenie výživného na sumu 906,08 € no na druhej strane posielala výživné určené súdom späť na jeho účet. Uviedol ďalej, že navrhovateľka v podaní uvádza, že ako učiteľka vie posúdiť, že o malol. dieťa sa nestaral správne. Nie je vedomý toho, že navrhovateľka ukončila vysokoškolské vzdelanie v odbore učiteľstvo, preto požiadal súd, aby vyzval navrhovateľku, aby súd predložila diplom o ukončení vysokoškolské vzdelanie v odbore učiteľstvo, nakoľko pokiaľ mu je známe, navrhovateľka dosiahla najvyššie vzdelanie na hotelovej akadémii v Š., t. j. úplné stredoškolské vzdelanie s maturitou so zameraním na gastronómiu. Poukázal ďalej na tú skutočnosť, že matka malol. dieťaťa bez ospravedlnenia resp. bez objektívneho dôvodu nezúčastnila dňa 06.10.2014 súdneho pojednávania vo veci, ktorú sama iniciovala. Vychádzajúc z uvedených skutočností teda musí konštatovať, že podania navrhovateľky javia známky neopodstatnenosti. Napriek tomu na ústnom pojednávaní dňa 22.01.2015 súhlasil so zvýšením výživného na sumu 207,-€ mesačne, nakoľko má vyšší zárobok o 10,-€.

Kolízna opatrovníčka uviedla, že navrhuje zvýšenie výživného na malol. syna účastníkov konania, tak ako to uviedol otec malol. dieťaťa, poukazujúc tu hlavne na rozsudok Krajského súdu v Trnave a to v sume čo uviedol otec malol. dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 veta prvá Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 veta prvá Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov.

Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Vyživovacia povinnosť predstavuje obsahovú zložku základných rodinných vzťahov- je praktickým vyjadrením ekonomickej funkcie rodiny, ktorej účelom je zabezpečiť pre svojich členov uspokojovanie materiálnych potrieb a to vzájomnou pomocou podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Jednotlivé druhy vyživovacej povinnosti sú dané kogentne a nemožno ich vykladať rozširujúco. Systém vyživovacích povinností predstavuje mechanizmus, ktorý má v rámci blízkych príbuzenských vzťahov zabezpečiť, že žiadna osoba nezostane bez prostriedkov na výživu, pokiaľ je v možnostiach a schopnostiach blízkych príbuzných túto osobu živiť. Najdôležitejšími vyživovacími povinnosťami sú vyživovacia povinnosť rodičov k deťom.

Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom tak predstavuje jeden z dvoch základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb spoločnosti - deťom. Povinnými subjektmi sú rodičia dieťaťa - t. j. matka a otec. Právo dieťaťa na výživu voči rodičom vzniká jednoznačne najskôr narodením, ustanovenia § 7 ods. 1 druhej vety OZ nemožno použiť. Momentom oddelenia živého dieťaťa od tela matky (pôrodom) vznikne ex lege obom rodičom povinnosť (§ 28) starať sa sústavne a dôsledne o výživu svojho maloletého dieťaťa v miere danej odseku 2 tohto paragrafu.

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Kedy nastane takýto faktický stav, závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery a podobne.

Vyživovacia povinnosť rodičov sa pri rozhodovaní posudzuje vždy samostatne pre každého z nich. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť má niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť podľa odseku 4 § 62

ZR- Druhou formou plnenia vyživovacej povinnosť je poskytovanie vecných plnení napríklad bývanie (povinný poskytuje oprávnenému bývanie), alebo stravovania. Treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažného príspevku na uhradzovanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení (bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a podobne) a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd. Platobné miesto pre plnenie výživného závisí od skutočnosti, ako je zabezpečovaná osobná starostlivosť o dieťa. Ak je dieťa zverené do výlučnej osobnej starostlivosti jedného rodiča, potom je platobným miestom tento rodič, pričom súd môže určiť povinnosť plniť mu výživné do rúk (v hotovosti alebo poštovou poukázkou) alebo na účet, ktorý môže v rozhodnutí uviesť.

Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisia, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Jednoznačne tak životnú úroveň dieťaťa pozitívne ovplyvňuje majetkovo lepšie zabezpečený rodič. Miera životnej úrovne je objektívne zistiteľná rôznymi dôkazmi. Môže ju preukazovať napr. výška mesačných nákladov rodiča, a to v súhrne, ale aj jednotlivé položky. Smerodajnou môže byť výška tých položiek, ktoré nie sú pre život nevyhnutné a ktoré signalizujú prebytok finančných prostriedkov (účty za mobilný telefón, účty za internet, dovolenky, pohonné hmoty do auta, poisťky, sporenie a podobne). Signifikatnou môže byť tiež prevzatého hypotekárneho úveru, pretože nie je pravdepodobné, že peňažný ústav poskytne vyšší hypotekárny úver záujemcovi, ktorý dostatočne nepreukáže schopnosť splácať ho v určenej výške. Pri skúmaní položky úveru je tiež dôležité zistiť, na aký účel bol úver poskytnutý (napr. kúpa domu, bytu a podobne), na aké obdobie boli splátky spočítané, akú časť kúpnej ceny poskytol rodič zo svojich prostriedkov atď. nezanedbateľnú výpovednú hodnotu má skutočnosť, na akom motorovom vozidle rodič jazdí, aké sú mesačné náklady na toto vozidlo (nájom, leasing, poisťky, servis a podobne), kde býva, aké má koníčky, či sú finančné náročné, alebo nie a podobne. Hospodárenie rodiča by malo byť preukázané dostatočne transparentne.

Pokiaľ rodič argumentuje tým, že jemu samému prispievajú na úhradu jeho potrieb rodiča alebo tretie osoby (manžel, druh), teba vziať do úvahy, či sa rodič sám dokázal oprostíť finančných potrieb, ktoré už nedokázal uhradiť, alebo si ich ponechal, len úhradu presunul na svojich rodičov resp. tretej osobe. Vodiacom zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Pokiaľ je životná úroveň rodičov nízka a nemajú možnosť ju zvyšovať - je nevyhnutné obmedziť nároky dieťaťa a prispôbiť ich takejto životnej úrovni. Zákon totiž neustanovuje rodičom povinnosť zvyšovať životnú úroveň dieťaťa. Rozdielnosť životnej úrovne oboch rodičov sa premieta do výšky vyživovacej povinnosti toho z nich, s ktorým dieťa nežije v spoločnej domácnosti.

Ak dieťa žije s rodičom, ktorého životná úroveň je porovnateľne nižšia než životná úroveň druhého rodiča, potom možno zaviazat' povinného rodiča aj na plnenie všetkých preukázaných oprávnených potrieb dieťaťa, pričom súd bude vychádzať z predpokladu, že druhý rodič plní svoju vyživovaciu povinnosť formou osobnej starostlivosti a uspokojovania bytových potrieb dieťaťa. Za schopnosti každého rodiča treba považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Tento však treba pri posudzovaní ďalej modifikovať možnosťami rodiča, ktoré rozširujú reálne dosahovaný zárobok o subjektívnymi vlastnosťami podmienené možnosti (fyzická zdatnosť, vzdelanie, zdravotný stav, pracovné ponuky, časový priestor, prax, skúsenosti v odbore a podobne). Možnosti rodiča ovplyvňujú ak objektívne okolnosti (dopyt na trh práce). Pre posúdenie možnosti a schopností povinného rodiča, teda nie sú rozhodujúce jeho skutočne zárobkové pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom základných vedomostí, pracovných skúseností a podobne.

Majetkov pomery rodiča možno preukázať výpismi z listov vlastníctva nehnuteľností, technickým preukazom (motorového vozidla), resp. inými dôkazmi, ktoré sú spôsobilé osvedčiť stupeň majetkového zabezpečenia rodiča.

Príjem rodiča predstavuje tiež odmena za práce nadčas, pri ktorej však treba zohľadniť do určitej miery tiež zvýšenie osobitné vypätie rodiča a skutočnosť, že s prácou s prácou nadčas nemožno dlhodobo počítať, ako s oblikatorným činiteľom zvyšovania vlastného príjmu. Do príjmu rodiča v pracovnom pomere sa zohľadnia aj benefity z pracovného pomeru ako sú diéty alebo poskytnuté finančné náhrady za auto, resp. mobilný telefón tak, že si ich súd započíta ako faktory, určujúce životnú úroveň rodiča.

Schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodiča treba posudzovať vždy komplexne - najlepším ukazovateľom je práve životná úroveň rodiča. Ani túto však nemožno absolutizovať, pretože ak rodič má dostatočné majetkov pomery na to, aby dieťaťu zabezpečil vyššiu životnú úroveň, avšak sám svoje potreby obmedzuje, odopiera si a šetrí, potom treba pri hodnotení dôkazov vychádzať z možnosti životnej úrovne rodiča a nie jej reálneho stavu.

Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na dieťa. Musí sa prv urobiť reálne tak, aby vystihovalo potreby dieťaťa ku dňu vyhlásenia rozsudku (ustanovenia § 154 ods. 1 O.s.p.).

Výška mesačných nákladov na dieťa má predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných a nepravidelných platieb na dieťa tak, aby bol jednoznačne určiteľná. Náklady na dieťa predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojenie jeho potrieb. Medzi tie základné patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogeria, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady, súvisiace s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa, poplatky za záujmovú činnosť, prípadne primerané náklady na mobilný telefón.

Pokiaľ to životná úroveň rodiča dovoľuje, treba zohľadniť tiež náklady na voľnočasové aktivity, dovolenky, výlety, detské tábory, lyžiarsky kurz a podobne tak, aby sa deti podieľali na výhodách vyššej životnej úrovne rodičov. Práve pri posudzovaní otázky, čo súd zahrnie do oprávnených nákladov na dieťa, sa navyše prejaví porovnanie životnej úrovne rodičov a dieťaťa. Pokiaľ napr. rodič pravidelne opakovan v roku trávi dovolenku v zahraničí, má dieťa právo zdieľať s ním jeho životnú úroveň a teda tento rodič buď dieťa berie so sebou, alebo dieťa so sebou na dovolenky neberie, a vznikne mu povinnosť prispievať na náklady dieťaťa na dovolenku, ktoré vynaloží za dieťa druhý rodič. Položky, ktoré sa pravidelne mesačne opakujú (strava, mobilný telefón, električka), ale aj tie, ktoré sa opakujú pre vážnu väčšinu v mesiacoch roku (družina, školné, stravné, poplatky za záujmovú činnosť dieťaťa a podobne) možno uviesť v konkrétnej výške aktuálne za mesiac.

Avšak ani určenie výšky výživného na spotrebné náklady dieťaťa nie je bezhraničné. Za súčasného právneho stavu nemožno priznať spotrebné mesačné výživné vo výške vyššej, než sú preukázané náklady na dieťa, a to ani v prípade, ak to pomery rodiča dovoľujú. Možno však - ak to pomery (možnosti, schopností a majetok) zaviazaného rodiča odôvodňujú, určiť okrem povinnosti platiť spotrebné výživné aj povinnosť plniť splátky výživného, určeného na tvorbu úspor, podľa ustanovenia § 63 ods. 3 ZR. Toto výživné má slúžiť na tvorbu úspor dieťaťa tým, že sa budú prostriedky zasielané povinným rodičom kumulovať na osobitnom účte maloletého, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Akékoľvek nakladanie s týmto nespotrebovateľným výživným maloletého je neprípustné bez súhlasu súdu. Môže byť použité výlučne pre potreby dieťaťa. Nesmie sa použiť na zvyšovanie životnej úrovne celej rodiny, a to ani výnosy z neho, pretože je osobitným majetkom maloletého oddelením od majetku spravovaného podľa § 32. Osobitosť tohto majetku je daná spôsobom jeho tvorby. Právo na výživné je výlučným osobným právom oprávneného dieťaťa, jeho smrťou zaniká, je neprevoditeľné a nescudziteľné.

Po stanovení konkrétnej výšky priemerných mesačných nákladov na dieťa môže súd pristúpiť k druhému kroku, ktorým je určenie miery, ktorou sa na stanovených mesačných nákladoch bude podieľať každý z rodičov. Toto určenie závisí od viacerých faktorov. Na strane každého povinného sú to v prvom rade jeho zárobkového schopností a možností, majetkové pomery, životná úroveň, počet iných vyživovacích povinností a ich výška, plnenie vyživovacej povinnosti aj osobnou starostlivosťou o dieťa a starostlivosťou o domácnosť, ktorej je dieťa členom, plnenie vyživovacej povinnosti aj vecnými plneniami nad rámec určeným súdnym rozhodnutím.

Z uvedeného vyplýva, že miera vyživovacej povinnosti rodičov k tomu istému dieťaťu nemusí byť rovnaká. Je nutné porovnať uvedené faktory u oboch rodičov navzájom a zohľadniť tiež osobnú starostlivosť o dieťa, prípadne starostlivosť o spoločnú domácnosť.

Po porovnaní všetkých kritérií u oboch rodičov súd rozdelí náklady na dieťa medzi rodičmi tak, že jednému z nich (ktorému nebude dieťa zverené do osobnej starostlivosti) určí výživné. Výživné je peňažná forma plnenia vyživovacej povinnosti. Povinný rodič ho bude platiť dieťaťu do rúk oprávneného rodiča, ktorý je povinný použiť ho na úhradu potrieb dieťaťa. Nie je vylúčené, aby povinný rodič prispieval aj nad rámec takto určeného výživného, avšak zákonnú povinnosť nemá.

Z uvedeného je zrejmé, že určenie výšky výživného je individuálne v každom jednom prípade, paušálne určenie výšky výživného percentuálnou sadzbou z preukázané príjmu povinného rodiča náš zákon nepozná.

Pri stanovení miery povinnosti každého rodiča podieľať sa na výžive dieťaťa sa uplatňuje množstvo faktorov. Zákona priamo prikazuje súdu (dikcia „prihliada sa“) zohľadniť skutočnosť, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Osobná starostlivosť nie je zohľadňovaná len vo vzťahu k maloletým deťom. Miera prihliadnutia je ponechaná na úvahu súdu a bude závisieť najmä od veku, zdravotného stavu, potrieb dieťaťa, od jeho schopností a možností podieľať sa osobnú pomocou na uspokojovaní vlastných potrieb (§ 43 ods. 2, 3 ZR).

Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Zákon nerozlišuje, či ide o

nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby. Súdy nemajú povinnosť konkrétne skúmať otázku výšky životných nákladov rodiča, o vyživovacej povinnosti, ktoré sa koná. Pokiaľ súd vyzve povinného rodiča, aby predložil doklady o svojich výdavkoch, môže tento dôkaz slúžiť skôr na stanovenie jeho životnej úrovne, avšak nie ako dôkaz, že rodič nemá dostatok finančných prostriedkov na to, aby plnil primeranú vyživovaciu povinnosť voči svojmu dieťaťu.

Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol vo veci opakovane rozhodnúť (či už schválením novej dohody alebo autoritatívnym rozhodnutím) je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažným spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Nestačí len úvaha súdu o tom, že je doterajšie výživné neprimerané. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti, dôležité pre určovanie výživného tak v čase skoršieho , ako aj nového rozhodovania, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. okolnosťami na strane oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov podľa odseku 3 § 78 Zák. o rodine. Na strane povinného môže byť takouto zmenou strata zamestnania (súd je povinný skúmať príčiny) dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov a podobne. Na strane oprávneného sú takými okolnosťami napr. nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti živiť sa sám, zmena potrieb - už školopovinných detí zväčša prechod na iný stupeň školskej dochádzky, zmena majetkových pomerov a podobne. Až v prípade , ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti.

Súd z výsledkov vykonaného dokazovania mal jednoznačne za preukázané, že naposledy bolo určené výživné na mal. G.F., I. XX.XX.XXXX rozsudkom tunajšieho súdu č. 13P 40/2013 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu Trnava č. 24CoP 129/2013 zo dňa 19.02.2014 v sume 160,-€ mesačne. Podľa udania matky od tej doby sa zmenili pomery. Matka ako dôvod uviedla, že otec malol. dieťaťa prestal platiť hypotekárny úver, na základe ktorého Krajský súd v Trnave svojím rozsudkom určil výživné len vo výške 160,-€.

Z rozsudku Krajského súdu v Trnave č. 24CoP 129/2013 - 79 zo dňa 19.02.2014 súd zistil, že Krajský súd Trnava menil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia výživného tak, že zaviazal otca prispievať na výživu na malol. G. sumou 160,-€ mesačne. Odvolací súd vo svojom rozsudku poukázal na tú skutočnosť, nba čo poukazuje aj súd prvého stupňa, že pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný sám na seba berie (§ 75 ods. 1 zákona o rodine).

V zmysle ustanovenia § 76 ods. 1 zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Odvolací súd dospel k záveru už v rozsudku 24CoP 129/2013, poukázal ja na tú skutočnosť, na čo aj poukazuje aj súd v danom prípade, že z vyššie citovaných ustanovení zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživnom oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba základné nároky dieťaťa, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotným, kultúrными a závisia predovšetkým veku, zdravotného stavu, schopnosti živiť sa sám, schopnosti starať sa sám o seba a podobne. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako vyživovacia povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane dieťaťa je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť aj majetkové pomery oboch rodičov.

Podľa predložených dokladov a podľa udania matky malol. dieťaťa súd zistil, že matka je na materskej dovolenke a podľa jej udania má jediný príjem a to výživné na malol. G. vo výške 160,-€ mesačne. Zo správy sociálnej poisťovne (č.l. 86) súd zistil, že matka malol. dieťaťa za obdobie od 10/2013 do 12/2013 mala vymeriavací základ sumu 136+112+96 €. Pracovnú činnosť vykonávala na základe dohody o pracovnej činnosti u firmy SpeakAndLearn s.r.o. v Bratislave. Ďalej za obdobie od 01/14 - 03/14 kde mala vymeriavací základ 96+128+136 €. V čase rozhodnutia Krajského súdu Trnava (19.02.2014) súd zistil, že otec malol. dieťaťa dosiahol priemerný čistý mesačný príjem 892,-€ mesačne.

Otec malol. dieťaťa predložil súdu jeho zárobkový výkaz z ktorého súdu zistil, že má priemerný mesačný zárobok vo výške 885,13 € (č.l. 132-133).

Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného alebo objektívne - vývojom životných nákladov. Až v prípade ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkom zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti. Zmena výšky výživného alebo jeho úplné zrušenie je možné najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov. Túto skutočnosť má súd objektívne zistiť. Zmena pomerov musí byť preukázaná ku dňu vyhlásenia rozhodnutia o zmene.

Keďže v danom prípade súd zistil, že Krajský súd v Trnave vo svojom rozsudku poukázal na tú skutočnosť, že podľa zaužívanej súdnej praxe platí, že výživné rodičia na všetky jeho deti by malo byť určené v rozmedzí 20-25% z jeho príjmu, pričom odvolací súd považoval z dôvodné zohľadniť, že otec malol. dieťaťa zo svojho príjmu sám hradí všetky náklady spojené s bývaním matky malol., vrátane splátok hypotekárneho úveru a spotrebných úverov, čo možno považovať tiež za formu plnenia vyživovacej povinnosti k malol. dieťaťu súd videl zmenu pomeru v tom, že otec sám sa priznal skutočnosti, že prestal platiť hypotekárny úver a preto poukazujúc aj na tú skutočnosť, že otec malol. dieťaťa súhlasil so zvýšením výživného poukazujúc na vyššie uvedené skutočnosti zvýšil výživné na malol. G. z dôvodu, že sa zmenili pomery v tom, že otec už neplatí hypotekárny úver a zvýšil výživné na malol. G. od podania návrhu zo sumy 160,-€ na sumu 207,-€ (súd v danom prípade vychádzal z 23% z príjmu otca), pričom prihliadal v danom prípade na zárobkové pomery účastníkov konania ako aj na odôvodnené potreby malol. dieťaťa.

Súd ďalej určil dlh na zročnom výživnom za obdobie od podania návrhu teda od 05.06.2014 do 31.01.2015 v sume 368,10 € (zvýšenie zo sumy 160,-€ na sumu 207,-€, t. j. o 47,-€ mesačne, zvýšenie od 05.06.2014 do 31.01.2015 t. j. 7 x 47,-€, t. j. 329 € a od 05.06.2014 do 30.06.2014 t. j. 25 dní x 1,56 = 39,10 €). Zároveň súd poukazujúc na zárobok a výdavky otca mu povolil zaplatiť matke dlh na zročnom výživnom v mesačných splátkach po 11,-€ mesačne spolu s bežným výživným tak, že omeškaniu splnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Rozhodnutie o trovách konania sa opiera o § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave (§ 204 ods. 1 / O.s.p.).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O. s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1/ O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodovanie vo veci samej,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,

Rozsah , v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 205 ods. 3/ O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá toto vykonateľné uznesenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (§ 251 ods. 1/ O.s.p.), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (§ 251 ods. 2/ O.s.p.).